

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Рівненський державний гуманітарний університет

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА:

***минуле, сучасне,
шляхи розвитку***

Збірник наукових праць

*Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету*

**Випуск 16
У 2-х т. Том I**

Засновано у 2000 році

Рівне – 2010

ББК 63.3(4Укр)-7
У45
УДК 94(477)

Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: Зб. наук. праць: наук. зап. Рівненського державного гуманітарного університету. У 2-х т. – Вип. 16. – Рівне: РДГУ, 2010. – Т. 1. – 236 с.

У збірнику вміщено статті науковців вищих навчальних закладів, присвячені розгляду історико-мистецької проблематики переважно західноукраїнських теренів. Певна частина матеріалу висвітлює різнобічні грані теоретико-методологічних проблем українського мистецтва. Окремий розділ складають повідомлення, огляди та рецензії.

Для науковців, студентів, аспірантів та усіх тих, хто цікавиться вітчизняною історико-мистецькою спадщиною.

Редакційна колегія:

Головний редактор: **Виткалов В.Г.** – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри культурології Рівненського державного гуманітарного університету

Баканурський А.Г.	– доктор мистецтвознавства, професор (Одеса)
Бондарчук Я.В.	– кандидат мистецтвознавства, доцент (Острог)
Горпенко В.Г.	– доктор мистецтвознавства, професор (Київ)
Захарчук-Чугай Р.В.	– доктор мистецтвознавства, професор (Київ)
Іваницький А.І.	– доктор мистецтвознавства, професор (Київ)
Кияновська Л.О.	– доктор мистецтвознавства, професор (Львів)
Овсійчук В.А.	– доктор мистецтвознавства, професор (Київ)
Постоловський Р.М.	– кандидат історичних наук, професор (Рівне)
Ричков П.А.	– доктор архітектури, професор (Рівне)
Супрун-Яремко Н.О.	– доктор мистецтвознавства, професор (Рівне)
Троян С.С.	– доктор історичних наук, професор (Рівне)
Федорук О.К.	– доктор мистецтвознавства, професор (Київ)
Стоколос Н.Г.	– доктор історичних наук, професор (Рівне)
Жилук С.І.	– доктор історичних наук, професор (Рівне)

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
КВ № 15560-4032 Р. Зареєстровано Міністерством юстиції України,
наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.*

Упорядник тому: проф. **Виткалов В.Г.**

Рецензент: **Афанасьєв Ю.Л.** – доктор філософських наук, професор кафедри мистецтвознавства та експертної діяльності ДАКККіМ

Друкується за рішенням вченої ради РДГУ (протокол № 4 від 26 листопада 2010 р.)
Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів.

Збірник зареєстрований Президією ВАК України як фахове видання з проблем мистецтвознавства (постанова № 2409/2 від 9.02.2000 р.) та перереєстрований як фахове видання з культурології (постанова № 1-05/5 від 18.11.2009 р.) та мистецтвознавства (постанова № 1-05/4 від 14.10.2009 р.)

ISBN 978–966–8424–76–2

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2010

УДК 745.52(477.81)

І.М. Локиук

ХУДОЖНІ ТКАНИНИ РІВНЕНЬСЬКОГО ПОЛІССЯ КІНЦЯ ХІХ-ХХІ СТОЛІТТЯ: ПИТАННЯ ІСТОРИОГРАФІЇ

Художні тканини рівненського Полісся та Рівного на сучасному етапі розвитку функціонують у галузі як народного, так і професійного мистецтва. Ці напрями багато змістовні і далеко не тотожні, між ними існують взаємозв'язки і розбіжності. Зважаючи на вагомість багатьох наукових досліджень декоративно-прикладного мистецтва України, проблема художнього ткацтва рівненського Полісся спеціально не розглядалася, що й зумовило вибір теми дослідження. Зокрема, до питання вивченості історіографії поліського регіону долучається Ю.Лашук [13].

Актуальність даної публікації обумовлена проблемою збереження, успадкування та примноження мистецької спадщини Рівненської області та історичного регіону Полісся. Завдання статті: дослідити експедиційні розвідки науковців, спрямовані на аналіз народних промислів та ремесел поліського регіону; розкрити стан вивченості художніх тканин (інтер'єрних та одягових) українського Полісся за дослідженнями вчених другої половини ХХ – початку ХХІ ст.

Полісся характеризується стійким збереженням матеріальної та духовної культури (вперше назва зустрічається в тексті Галицько-Волинському літопису, що входить до Іпатіївського списку). У визначення історико-етнографічних меж цієї зони представники різних наук вкладають неоднаковий зміст, але більшість вважає, що вона охоплює басейн Прип'яті, а також сусідні райони лісової смуги.

Наприкінці ХІХ ст. у Волинській губернії засновано перший сільський історико-етнографічний музей, який розпочав свою роботу у родовому маєтку барона Ф.Штейнгеля в с. Городок поблизу Рівного. До експедиційних розвідок музею долучилися науковці В.Мошков та Л.Фельдман. Фіксуючи відомості у с. Великі Цепцевичі (нині Володимирецький р-н) вони зазначали: «Хатки невеличкі, курні, з несиметрично розставленими маленькими підсліпуватими вікнами. Селянський одяг і взуття в основному саморобні: постоли й чоботи, свитки – білі, сірі, прикрашалися кольоровими шнурками, саморобні шапки і картузи» [10, 158].

Польський дослідник Я.Гофман, прибувши до Рівного, започатковує випуск серії «Rocznik Wolynski» («Рочник Волинський») (1930-1939 рр.). Нашу увагу привертає стаття «Obrzedy weselne w Niemowiczach (powiat sarnenski)» [31; 280-309], де варшавський автор (С.Двораковський) досліджує весільну обрядовість с. Немовичі Сарненського повіту. Наукові розвідки доповнюються світлинами, що відображають традиційний стрій поліщуків. Автор зафіксував святкове жіноче і чоловіче вбрання, одяг молодят, орнаментику весільних рушників.

До питання витоків текстильного промислу в первіснообщинному суспільстві звертаються Г.Охріменко й О.Шевчук [22]. На основі аналізу керамічних знахідок пряслиць, важків, посуду зазначеного періоду, автори роблять спробу дослідити виникнення ткацтва, застосування матеріалу та текстильних переплетень для виготовлення тканини, використання найпростішого ткацького верстата.

Розвитку мануфактурної суконної промисловості в Україні присвячена праця Т.Дерев'янкіна [7]. Дослідник наводить відомості про кількість виготовлення сукна у Волинській губернії в 1809, 1816, 1823, 1848 рр., акцентує увагу на населених пунктах повіту, де виготовлялася тканина, задіяних робітників на мануфактурі.

У виданні «Історія міст і сіл Української РСР» увагу звертаємо на том «Ровенська область» [10]. Тут є інформація про розвиток промислів на Поліссі, привілеї з надання магдебурзького права містечкам, проведення ярмарків, кількість ремісничих майстерень і

крамничок та розвиток суконної промисловості в населених пунктах, про вирощування льону – основної технічної культури Полісся.

Питання характеристики особливостей художніх тканин Полісся піднімається й у працях «Украинские народные декоративные рушники» [27]; «Українське народне мистецтво. Тканини та вишивки» [29], «Українське народне мистецтво. Вбрання» [28], «Народне мистецтво західних областей України» [4], «Нариси з історії українського декоративно-прикладного мистецтва» [18].

Одним із перших узагальнених досліджень щодо виготовлення художніх текстильних виробів XIX – першої пол. XX ст. є монографія С.Сидорович [25], де здійснена типізація тканин у двох аспектах: за способом їх виконання і функціональним призначенням; проаналізовано характер композиції орнаменту. Розкриття теми, зокрема, базувалося на художньому ткацтві Рівненщини.

Обстежуючи рівненське Полісся, О.Дудар (далі О.Нестер) характеризує особливості килимів, рушників, скатертин, одягових тканин даної території, вводить у науковий обіг прізвища майстрів Дубровицького, Зарічненського, Костопільського районів. Дослідниця виділяє дві групи декоративного орнаментування тканин – способом переплетення ниток основи і піткання й розміщенням декору на певних частинах виробу. Розвідки підсумовуються доробками «Традиційне і сучасне поліське ткацтво» [8], «Художнє ткацтво Полісся» [9].

У праці «Полесьє. Матеріальна культура» [23] наша увага зосереджена на розділі «Ткачество» (Г.Курилович, О.Нестер), де розкрито процес виготовлення лляних, конопляних, вовняних тканин, застосування необхідного інструментарію, охарактеризовано різновиди ткацьких технік. У розділі «Одежда» (автори Л.Молчанова, Г.Стельмащук) охарактеризовано складові компоненти традиційного жіночого, чоловічого святкового (повсякденного) й обрядового вбрання, виділено локальні особливості одягу західнополіської зони.

Поділ тканин на види відповідно до побутових та культурно-естетичних потреб, акцент на композиційному вирішенні художніх виробів характеризує Ю.Лашук [14].

Суттєвим кроком у сучасній мистецтвознавчій науці є вихід монографії О.Никорак [19], перша частина якої зосереджена на дослідженні інтер'єрних тканин Західної України. Науковою новизною відзначається розроблена О.Никорак типологія текстильних виробів. Автор вивчає локальні художні особливості традиційних поліських покривал, скатертин, рушників.

До розкриття особливостей одягових тканин поліщуків долучається й українська художниця О.Кульчицька [12], яка на початку 1930-х рр. вивчала жіночий одяг Березнівського р-ну. Серію реконструкцій українського весільного вбрання створила її сучасниця, Т.Косміна [11], відтворивши одяг молодят Ровенського повіту Волинської губернії (нині Дубровицького р-ну).

Класифікацію компонентів традиційного жіночого та чоловічого вбрання здійснила К.Матейко у монографії «Український народний одяг» [17], це зокрема сорочки, поясний, нагрудний і верхній одяг, пояси, головні убори, взуття й прикраси. К.Матейко дослідила художньо-стилістичні нюанси одягу поліщуків, що підкріплюють й запропоновані ілюстрації одягових тканин кінця XIX-поч. XX ст. із Володимирецького, Гоцанського, Сарненського та інших районів.

На теренах радянської мистецтвознавчої науки було підготовлено та захищено кандидатську дисертацію Г.Стельмащук на тему: «Народний костюм українського Полісся кінця XIX – початку XX в.» та О.Нестер – «Народне ткачество українського Полісся (кінець XIX – початок XX вв.)». До аналізу та характеристики поліських тканин долучилася й Т.Лупій, захистивши дисертацію «Рушники Західного Полісся кінця XIX – першої пол. XX ст.» [15].

Особливості традиційного строю етнографічних регіонів України розкриває науково-аналітичне видання М.Білан та Г.Стельмащук [2], де подається характеристика чоловічого й жіночого поліського вбрання Західного Полісся, наводяться зразки одягових тканин поліських районів Рівненщини. Один із розділів дослідження надає відомості про обробку натуральних матеріалів, ручне виготовлення вбрання.

Т.Ніколаєва у монографіях «Історія українського костюма» [20], «Український костюм. Надія на ренесанс» [21] вивчає одяг як складову ланку матеріальної та духовної культури України. Автор виявляє функції одягу, робить класифікацію традиційного жіночого і чоловічого вбрання, досліджує регіональні компоненти костюма ХІХ – початку ХХ ст., зокрема рівненського Полісся. Науково-художні реконструкції строю здійснила З.Васіна у двотомному «Український літопис вбрання». Нашу увагу привертає т.2 [3], що охоплює період ХІІІ – поч. ХХ ст., де відтворено комплекси традиційного жіночого і чоловічого вбрання.

На характеристиці традиційних головних уборів рівненського Полісся побудовані публікації К.Матейко [16] та Г.Стельмащук [26].

Відомості про тканини Полісся знаходимо у посібнику «Декоративно-прикладне мистецтво» [1]; термінологію поліського ткацтва розкрито у словнику Є.Шевченка [30], двотомнику «Декоративно-ужиткове мистецтво» [5] [6]. Питання історії народної орнаментики поліського ткання, килимарства торкається М.Селівачов. Його праця «Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія)» [24] виявляючи особливості візерунка, наводить комплекс народних назв текстильного декору, притаманний Західному Полісся.

Значних досягнень у царині мистецтвознавчих досліджень набули сучасні рівненські науковці. За результатами польових розвідок опубліковані доробки С.Шевчука, А.Українець, Р.Тишкевич, А.Сівець.

Історико-етнографічний регіон Полісся викликає науковий інтерес зразками матеріальної та духовної культури, сформованими протягом століть. ХІХ ст. ознаменувалося для української інтелігенції науковими розвідками на теренах не вивченої досі землі. Після Великої Вітчизняної війни, відбудовуючи зруйновану країну, відновлюються й пошукові експедиції, спрямовані на вивчення мистецтвознавчого матеріалу. Застосовуються різні моделі збереження зібраних зразків: музейна консервація, приватні колекції, наукова фіксація (текстова). Зауважимо, що трагедія 26 квітня 1986 р. пожвавила інтерес науковців до традиційної народної культури українського Полісся.

Джерельні приписи

1. Антонович Є. Декоративно-прикладне мистецтво / Є.Антонович, Р.Захарчук-Чугай, М.Станкевич. – Львів: Світ, 1993. – 272 с.
2. Білан М. Український стрій / М.Білан, Г.Стельмащук. – Львів: Фенікс, 2000. – 328 с.
3. Васіна З. Український літопис вбрання. У 2 т. / З.Васіна. – К.: Мистецтво, 2006. – Т. 2. – 448 с.
4. Гургула І. Народне мистецтво західних областей України / І.Гургула. – К.: Мистецтво, 1966. – 80 с.
5. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник. У 2 т. – Львів: Афіша, 2000. – Т. 1. – 364 с.
6. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник. У 2 т. – Львів: Афіша, 2000. – Т. 2. – 400 с.
7. Дерев'янкін Т. Мануфактура на Україні в кінці ХVІІІ – першій половині ХІХ ст. Текстильне виробництво / Т.Дерев'янкіна. – К.: Вид-во АН УРСР, 1960. – 128 с.
8. Дудар О. Традиційне і сучасне поліське ткацтво / О.Дудар // Народна творчість та етнографія. – 1977. – № 2. – С. 44-50.

9. Дудар О. Художнє ткацтво Полісся / О.Дудар // Народні художні промисли України: Зб. наук. праць / Ред. Ю.Гошко. – К.: Наук. думка, 1979. – С. 69-78.
10. Історія міст і сіл Української РСР. У 26 т. – К.: Головна редакція укр. рад. енциклопедії АН УРСР, 1973. – Рівненська область. – 656 с.
11. Косміна Т. Українське весільне вбрання / Т.Косміна, З.Васіна. – М.: СП Х.Г.С., 1991. – 16 с.
12. Кульчицька О. Народний одяг західних областей УРСР / О.Кульчицька. – К.: Вид-во АН УРСР, 1959. – 15 с., 74 таб.
13. Лашук Ю. З історії вивчення художніх промислів Українського Полісся / Ю.Лашук // Народна творчість та етнографія. – 1985. – № 1. – С. 34-41.
14. Лашук Ю. Народне мистецтво українського Полісся / Ю.Лашук. – Львів: Каменяр, 1992. – 134 с.
15. Лупій Т. Рушники Західного Полісся кінця XIX – першої половини XX ст. (Технологія. Семантика. Художні особливості): автореф. дис. ... канд. мист. / Т.Лупій. – Львів, 2002. – 20 с.
16. Матейко К. Головні убори українських селян до початку XX ст. / К.Матейко // Народна творчість та етнографія. – 1973. – № 3. – С. 47-54.
17. Матейко К. Український народний одяг / К.Матейко. – К.: Наукова думка, 1977. – 224 с.
18. Нариси з історії українського декоративно-прикладного мистецтва / Відп. ред. Я.Запаско. – Львів: Вид-во Львівського ун-ту, 1969. – 192 с.
19. Никорак О. Українська народна тканина XIX-XX ст. Типологія, локалізація, художні особливості. Частина I. Інтер'єрні тканини (за мат. західних областей України) / О.Никорак. – Львів: Афіша, 2004. – 584 с.
20. Ніколаєва Т. Історія українського костюма / Т.Ніколаєва. – К.: Либідь, 1996. – 176 с.
21. Ніколаєва Т. Український костюм. Надія на ренесанс / Т.Ніколаєва. – К.: Дніпро, 2005. – 320 с.
22. Охріменко Г. Про давнє ткацтво на Поліссі та Волині // Полісся: етнікос, традиції, культура / Г.Охріменко, О.Шевчук. – Луцьк: Вежа, 1997. – С. 248-251.
23. Полесьє. Матеріальна культура / В.Бондарчик, Р.Кирчив (отв. ред.). – К.: Наукова думка, 1988. – 448 с.
24. Селівачов М. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія) / М.Селівачов. – К.: Редакція вісника «АНТ»; Ніжин: ТОВ «Вид-во «Аспект-Поліграф»», 2005. – 400 с.
25. Сидорович С. Художня тканина західних областей УРСР / С.Сидорович. – К.: Наукова думка, 1979. – 156 с.
26. Стельмашук Г. Поліські жіночі головні убори (кінець XIX – поч. XX ст.) / Г.Стельмашук // Народна творчість та етнографія. – 1982. – № 4. – С. 53-56.
27. Украинские народные декоративные рушники / Ред. В.Тимохина. – М.: Всесоюзное кооперативное издательство, 1955. – 8 с., 48 рис.
28. Українське народне мистецтво. Вбрання / Упор. С.Колос (кер.), І.Гургула, Б.Лобановський, О.Полюскевич. – К.: Держ. вид-во образотв. мист-ва і муз. л-ри, 1961. – 328 с.
29. Українське народне мистецтво. Тканини та вишивки / Упор. Н.Манучарова, С.Сидорович, І.Красицька. – К.: Держ. вид-во образотв. мист-ва і муз. л-ри УРСР, 1960. – 74 с.
30. Шевченко Є. Українська народна тканина / Є.Шевченко. – К.: Артанія, 1999. – 416 с.
31. Rocznik Wolynski. T.VIII / Pod redakcja J.Hoffmana. – Rowne: Nakladem Zarzadu Wolynskiego Okregu Zwiazku Nauczycielstwa Polskiego, 1939. – 496 s.

Резюме

Розкривається питання історіографії художніх тканин рівненського Полісся кінця XIX-XX ст. Аналізуються дослідження науковців, чії розвідки спрямовувалися на вивчення декоративно-прикладного мистецтва Полісся.

Ключові слова: дослідження, художні тканини, символіка.

Summary

Artistic fabrics of Rivne Polesye of end of XIX-XXI of century: question of historiography

The question of historiography of artistic fabrics of Rivne Polissia of end of XIX-XX century opens up in the article. Research of research workers, whose investigation services, is analyzed headed for the study of the decoratively-applied art of the Polissia region.

Key words: researches, artistic fabrics.

Аннотация

Рассматриваются вопросы историографии художественных тканей ровенского Полесья конца XIX-XX ст. Анализируются материалы ученых, чьи работы направлены на изучение декоративно-прикладного искусства Полесья.

Ключевые слова: исследования, художественные ткани, символика.

ЗМІСТ

В.Г. Виткалов. Мистецький розвиток України в науковому вимірі в історичній ретроспективі	3
---	---

Розділ I. ІСТОРИКО-МИСТЕЦЬКА СПАДЩИНА УКРАЇНИ

Р.Д. Михайлова. Михалківський скарб як культурно-мистецька пам'ятка доби раннього заліза	7
О.І. Стріхар. Музична освіта періоду українського бароко	10
Т.І. Сідлецька. Шляхи виникнення та розвитку кобзи і бандури в Україні	14
О.М. Ізваріна. Кріпацькі театри в маєтковому побуті як складова формування українського оперного мистецтва середини XVIII – середини XIX ст.	19
О.В. Двойнінова. Особливості дерев'яної церковної архітектури Волині XVIII століття	23
В.Г. Плахотнюк. Музична поп-культура України в контексті художніх практик постмодернізму	27
І.М. Ян. Трансформаційні процеси у музичному мистецтві Харкова кінця XIX – першої половини 20-х років XX століття	31
М.В. Ферендович. Виконавська діяльність чоловічих співочих товариств Львова 1900-1939 років	36
О.Г. Легкун. Музична культура південно-західної Волині кінця XIX – першої третини XX століття у контексті регіональних досліджень: джерелознавчий аспект	45
Л.М. Свірідовська. Еволюція жанрів фортепіанної музики кінця XIX – початку XX ст.	50
Л.А. Черній. Реформа Краківської академії мистецтв на зламі XIX-XX століть та її вплив на генезу українського малярства	54
С.В. Бєдакова. Творчість українських композиторів Галичини «Празького періоду»	59
Р.А. Варнава. Епістолярна спадщина В.Барвінського у світлі психолого-вікових аспектів особистості	63
М.М. Ясінський. Етнічно-мистецькі клуби Галичини кінця XIX – початку XX ст.	69
Н.І. Кушлик. Риси галицького музичного бідермаєра в світських композиціях о. П.Бажанського	77
Г.Д. Борейко. Творчість корифеїв у постановках Рівненського обласного музично-драматичного театру повоєнного періоду	83
М.О. Дресвяннікова. Тенденції розвитку народної картини в сучасному українському «наївному» мистецтві	87
Н.В. Негода. Українське contemporary art на шляху самовизначення	90
С.Ю. Чернецька. Українська культурно-мистецька спадщина в умовах глобалізаційних викликів	95
О.Стебельська. Аматорське музичне мистецтво Тернопільщини кінця XX – початку XXI століття в контексті культурно-історичного процесу	101
Л.М. Дерман. Філософсько-світоглядні проблеми сучасного етапу НТР у контексті діяльності дизайнерів одягу XX-XXI століття	105
С.О. Салдан. Музичне мистецтво в системі філософських ідей А.Шопенгауєра та Р.Штайнера	111
В.В. Сьомкін. Проблеми актуалізації екодизайну як напряму дизайн-діяльності	115
О.Грантовська. Риси античного стилю в сучасній українській моді	119

Розділ II. ТЕОРЕТИКО-МИСТЕЦЬКІ АСПЕКТИ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Д.П. Титенко. Формування європейських клавірових темперацій XVIII ст.	125
С.С. Соланський. Виконавська рецепція клавірних творів Й.С. Баха	

у Львівській фортепіанній школі	130
О.Б. Величко. Історичні рефлексії «Досвід ґрунтовної скрипкової школи» (versuche grundlische violinschule auspurg: gedruck bei johan jacob lotter, 1756. – 264 s.)	
Леопольда Моцарта як джерело формування ерудиції музиканта-виконавця	135
О.Є. Гнатишин. До питання про науково-теоретичні засади новітніх концепцій виконавської інтерпретології в світлі розвитку національного музикознавства	139
Т.В. Зінська. Особливості функціонування музичного виконавства в соціокультурному просторі України	146
С.В. Оборська. Синтез мистецтв у національних напрямках модерну	152
Г.А. Пархоменко. Мистецьке коло іспано-каталонського модерну	157
І.Ф. Андропова. Художній образ: естетичне ставлення до реальності	162
О.М. Гончарук. Свято, гра, видовище в контексті естрадного синтезу мистецтв	168
Н.М. Кречко. Хорова культура України у системі культурологічних та музикологічних досліджень	173
Г.І. Вахрамєєва. Особливості семантики орнаментальних мотивів в оздобленні народних сорочок	179
В.В. Лучанська. Динаміка цінностей і проблеми взаємовідношення людини і природи	184
Я.З. Уциук. Театр та танець як соціокультурні й мистецькі явища	192
І.М. Локишук. Художні тканини Рівненського Полісся кінця ХІХ-ХХІ століття: питання історіографії	196
Я.В. Бондарчук. Аналог другої пол. ХVІІ – поч. ХVІІІ століття із житієм св. Миколая з фондів державного історико-культурного заповідника м. Острога	200
Ю.М. Шеломанова-Булавка. Типологічна характеристика традиційних дерев'яних храмів Волині	209
О.П. Берлач. Архітектурно-типологічні основи розвитку фортифікаційних споруд на теренах Волині	216
С.Г. Лазарєв. Специфіка музичної творчості в умовах масової культури	220
Розділ ІІІ. РЕЦЕНЗІЇ, ОГЛЯДИ, ПОВІДОМЛЕННЯ	
Т.Г. Сокіл. Образ державного правителя в сучасній театральній інтерпретації	225
С.В. Виткалов. Фотомистецтво Західної України і Олександр Харват (спроба мистецького портрету)	229
Відомості про авторів	233